

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

mai 2011

Sisukord

- Uuringu eesmärk lk. 3
- Uuringu valim ja metoodika lk. 4
- Uuringule vastanud laste profiil lk. 5

UURINGU TULEMUSED

- Helkuri kandmine pimedal ajal lk. 6
- Turvavöö kinnitamine autoga sõites lk. 10
- Projekti töörühm ja kontaktandmed lk.14

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

mai 2011

Emor AS

Autor

Tatjana Kriger, Annette Schultz

Maanteeamet

| © TNS

uuringu eesmärk

- Laste liiklusohutuse uuringut on TNS Emor Maanteeameti tellimusel korraldanud 2006. aastast. Ka seekord on uuringu põhieesmärk teada saada laste hinnang enda ja vanemate käitumisele helkuri, turvavöö ja kiivri kasutamisel, millised on neis aastaga toimunud muutused.
 - Kiivri kasutamise kohta küsime lastelt 2011.a sügisel, st vahetult pärast rattahooaega.
 - Kevadise uuringu käigus keskenduti järgmistele teemadele:
 - helkuri kandmine laste ja nende vanemate seas
 - turvavöö kinnitamine autoga sõites nii laste kui nende vanemate puhul.

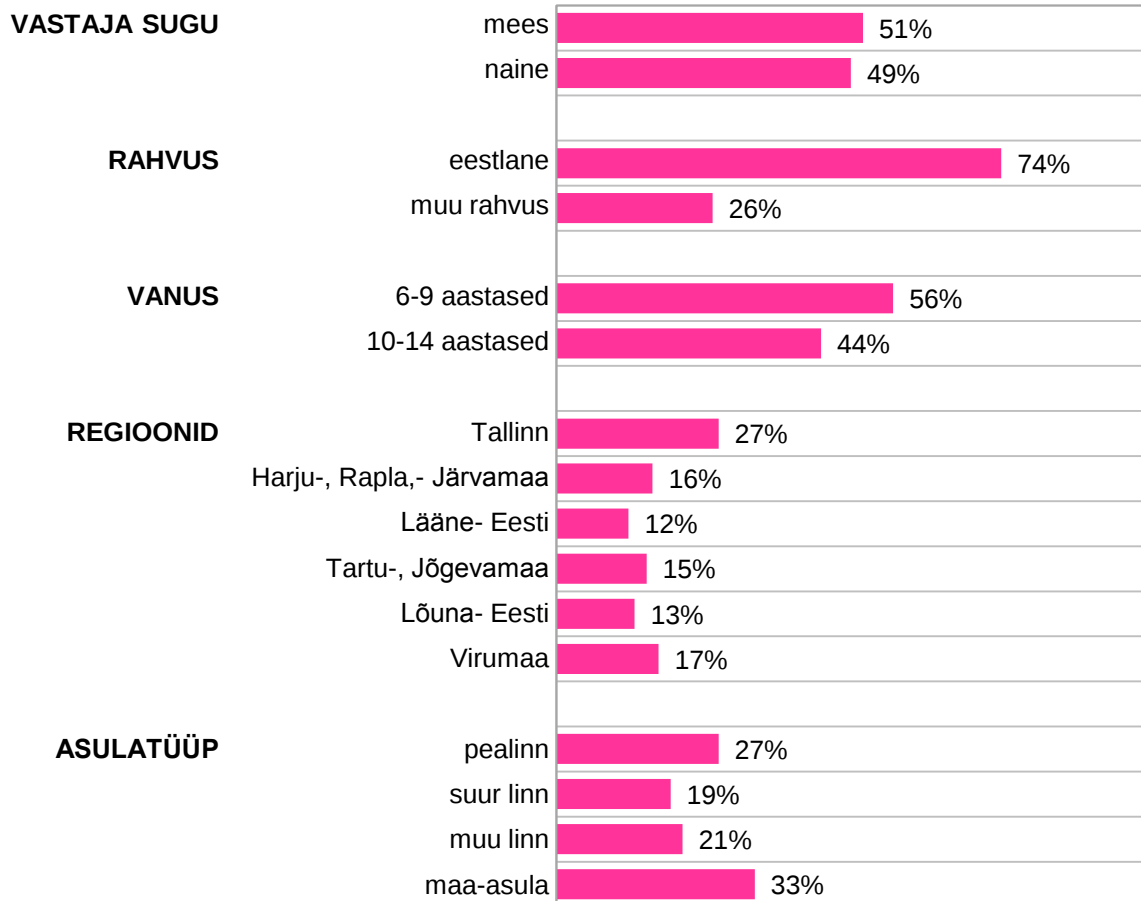
uuringu valim ja metoodika

- Uuring viidi läbi personaalintervjuudena TNS Emori CAPI-bussi raames korraldatava Laste Omnibussi osana. Seega uuringu valim on koostatud vastavalt CAPI-bussi valimi metoodikale.
- Sihtrühm: 6-14-aastased lapsed/noored
 - Eesti Statistikaameti andmetel elab Eestis 113 552 last-noorukit vanuses 6-14 aastat (seisuga 01.01.2011).
- Valim: planeeritud valim 300 last, tegelikult **vastas 334 last**.
 - Valim on esinduslik 6-14-aastaste elanike suhtes ning see moodustati “isekaaluvana”, st kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, kus kõik küsitletud inimesed esindasid võrdset arvu üldkogumi inimesi.
- Küsitlus toimus perioodil: **13.-27. aprill**

uuringule vastanud laste profiil

vastab Eesti 6-14-aastaste laste jaotusele

(% kõikidest vastajatest, n=334)

helkuri kandmine pimedal ajal

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

helkurit kannab alati

kuus last kümnest ja iga teine lapsevanematest

MAANTEEAMET

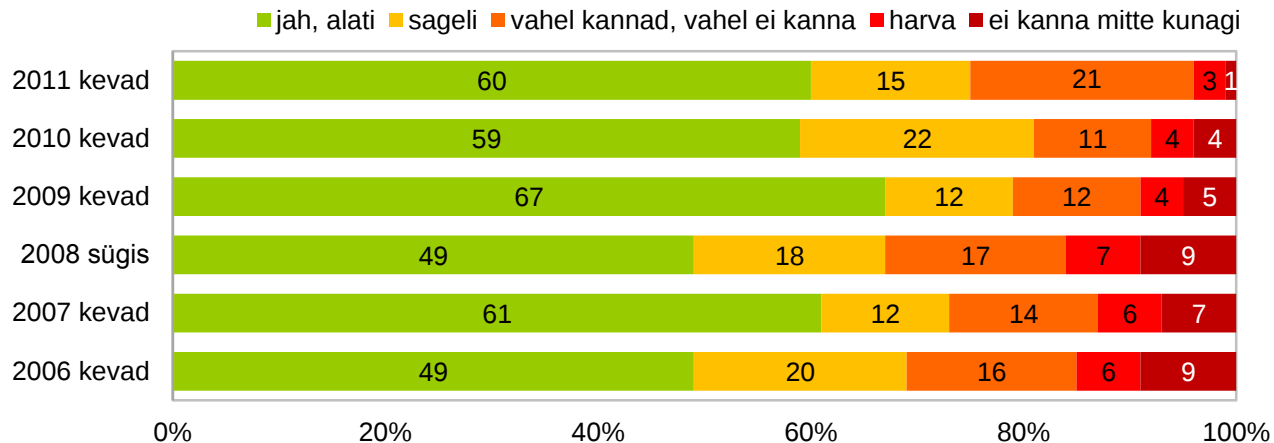
- Sarnaselt eelmisele aastale kannab kuus last kümnest pimedal ajal alati helkurit. Suurenenud on helkuri ebaregulaarne kandmine ehk on kasvanud nende laste arv, kes „vahel kannab ja vahel ei kanna“ helkurit. Positiivne on fakt, et nende laste arv, kes ei kanna helkurit mitte kunagi või harva on langenud viimase kuue aasta madalaimale tasemele. See annab tunnistust sellest, et **teadlikkus helkuri vajalikkusest kasvab ning selle kandmine on saanud omaseks.**
 - Endiselt on aktiivsemad helkuri kandjad 6-9 aastased ja Lõuna-Eesti lapsed (kuigi viimane kahaneva trendina). See aasta on tublide sekka lisandunud ka Virumaa lapsed.
 - Nende hulgas, kes kannavad helkurit alati, on tänavu toimunud teatavad positsioonide vahetused. 2010.aasta kevadel nõrgemate näitajatega Lääne-Eesti, Tartu- ja Jõgevamaa, on sel aastal helkurit kandvate laste arvu olulisel määral kasvatanud. Probleemaatiliseimateks piirkondadeks on sel aastal kerkinud Tallinn ja Põhja-Eesti, kes ei küündi isegi Eesti keskmiseni.
- **Veidi üle poole lapsevanematest kannab lapse sõnul alati helkurit** ning see näitaja on eelmise aastaga võrreldes mõnevõrra kasvanud. Sarnaselt lastele võib ka lapsevanemate puhul täheldada jätkuvalt paranevat trendi helkuri kandmises - kui uuringu algusaastail oli neid lapsevanemaid, kes ei kandnud kunagi helkurit ligi viiendik, siis 2011 aastal on see arv langenud alla 10%.
 - Ka see aasta on piirkonniti helkuri igapäevases kandmises suured erinevused - keskmisest vähem on helkuri kandjaid Tallinna ja Põhja-Eesti piirkonna lapsevanemate seas (kuigi viimase puhul on helkuri kandmine aastaga paranenud). Keskmisest tublimad helkuri kandjad on aga Virumaa ja Lõuna-Eesti lastevanemad. Võrreldes 2010.aastaga on olulisel määral suurenenud lapsevanematest helkuri kandjate arv Lääne-Eestis.
 - Asulatüüpidest on aktiivseimad maa-asulate elanikud, kuigi ka linnade (va. Tallinn) elanikud hakkavad juba järele jõudma.
 - Märkimisväärseid langusi helkuri kandmises lapsevanemate seas sel aastal ei olnud.

helkuri kandmine pimedal ajal

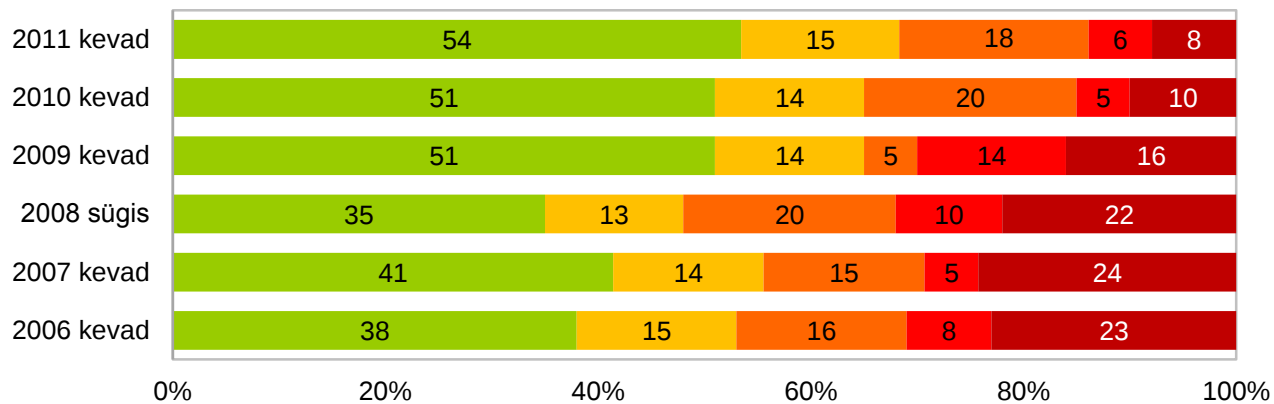
(% kõikidest vastajatest, n=3~34)

**Kas Sa kannad
pimedal ajal
väljas olles
helkurit?**

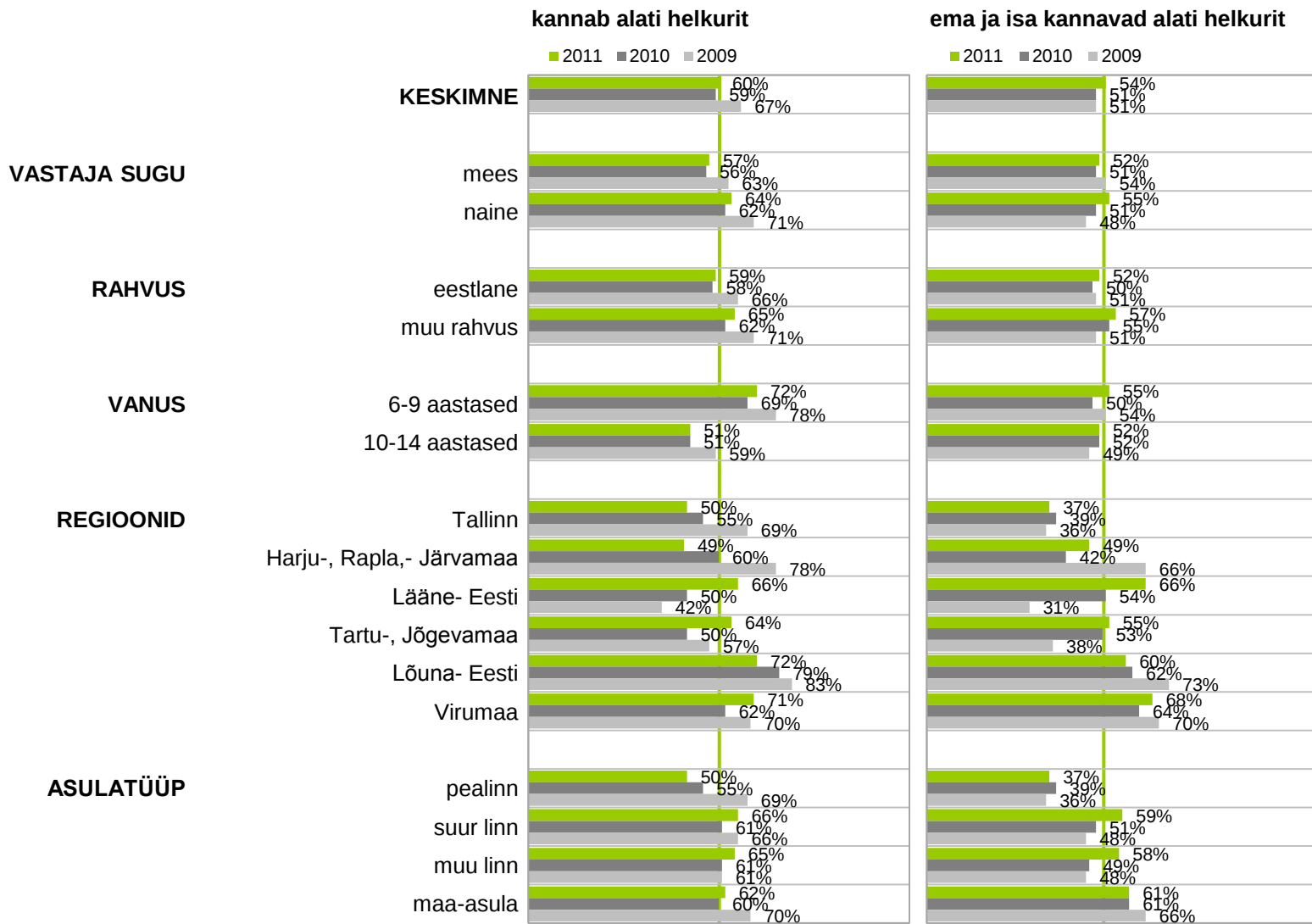

**Kas Sinu ema ja
isa kannavad
pimedal ajal
väljas olles
helkurit?**

helkuri kandmine sihtrühmades

(% kõikidest vastajatest sihtrühmas)

turvavöö kinnitamine autoga sõites

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

järgides vanemate eeskuju **kinnitab üheksa last kümnest turvavöö**

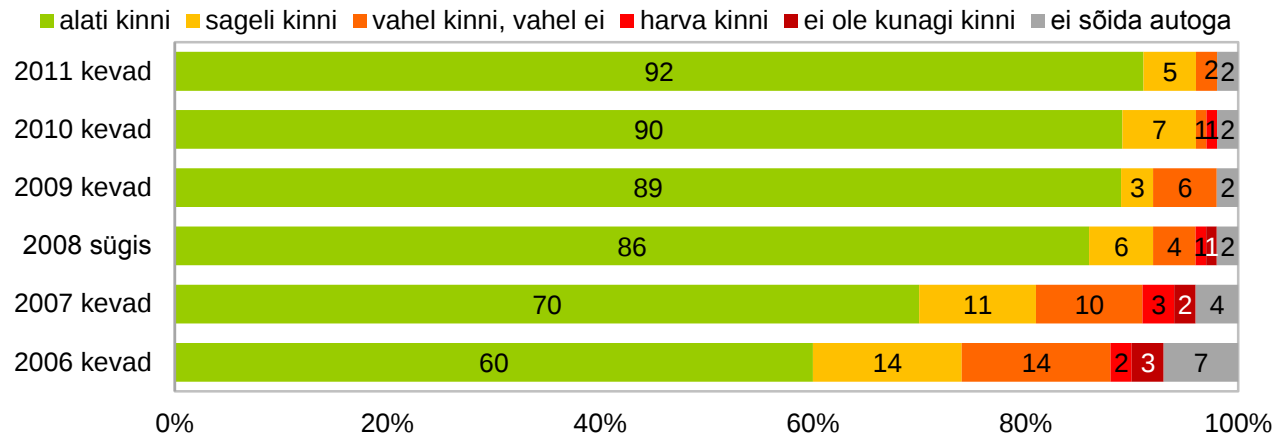
- **Turvavöö kinnitamisest on laste jaoks saanud igapäevase autosõidu loomulik osa** – jätkuva trendina kinnitab üheksa last kümnest sõidu ajal alati turvavöö. Samuti on aastatega olulisel määral vähenenud nende laste arv, kes kinnitavad sõidu ajal turvavööd harva. Sarnaselt viimasele kolmele aastale ei tunnistanud ükski laps, et ta turvavööd kunagi ei kinnitaks.
 - Keskmisest harvemini kinnitavad turvavöö Põhja-Eesti ja Tallinna lapsed, keskmisest tublimad turvavöö kinnitajad on aga Tartu- ja Jõgevamaa lapsed ning, sarnaselt eelmise aastaga - tüdrukud.
 - Võrreldes 2010 aastaga on turvavöö kinnitamine kasvanud, vastupidiselt eelmisele aastale, eestlaste seas, olulisel määral Lääne-Eestis, aga ka mõnevõrra Tartu- ja Jõgevamaal. Asulatüüpidest tegid suurima hüppe turvavöö kinnitamises suuremad linnad.
 - Viimase kolme aasta jooksul on positiivset kasvavat trendi näidanud tütarlapsed, piirkondadest Virumaa, Tartu- ja Jõgevamaa ja asulatest linnad (va. pealinn, kus on tulemused üsna stabiilsed).
- **Lapsevanemate turvavöö kinnitamises ei ole viimase kolme aasta jooksul suuri muutusi esinenud, endiselt on turvavöö midagi tavapärast, mida suurem osa vanematest laste sõnul teeb (üheksa kümnest).** Aastate jooksul on vähenenud ka nende vanemate arv, kes kinnitavad turvavööd ebaregulaarselt või harva, ka see aasta ei tunnistanud ükski laps, et tema vanemad ei kinnitaks turvavööd üldse.
 - Keskmisest enam kinnitavad turvavööd emad, Virumaa lapsevanemad ja asulatüüpidest linnade elanikud.
 - Kui eelmisel aastal oli turvavöö kinnitamises kõige problemaatilisemaks piirkonnaks Virumaa, siis arvestades laste hinnanguid sel aastal, on Virumaa teinud märkimisväärse (13%-lise) hüppe ning muutunud seetõttu kõige aktiivsemini turvavööd kinnitavaks piirkonnaks. Aasta jooksul on oluliselt kukkunud aga Põhja-Eesti ja mõnevõrra ka Lõuna-Eesti lastevanemate turvavöö kinnitamise harjumus.
 - Viimase kolme aasta jooksul võib täheldada positiivset kasvavat trendi mitte-eestlaste, Lääne-Eesti ja linnade elanike turvavöö kinnitamises.

turvavöö kinnitamine autoga sõites

(% kõikidest vastajatest, n=334)

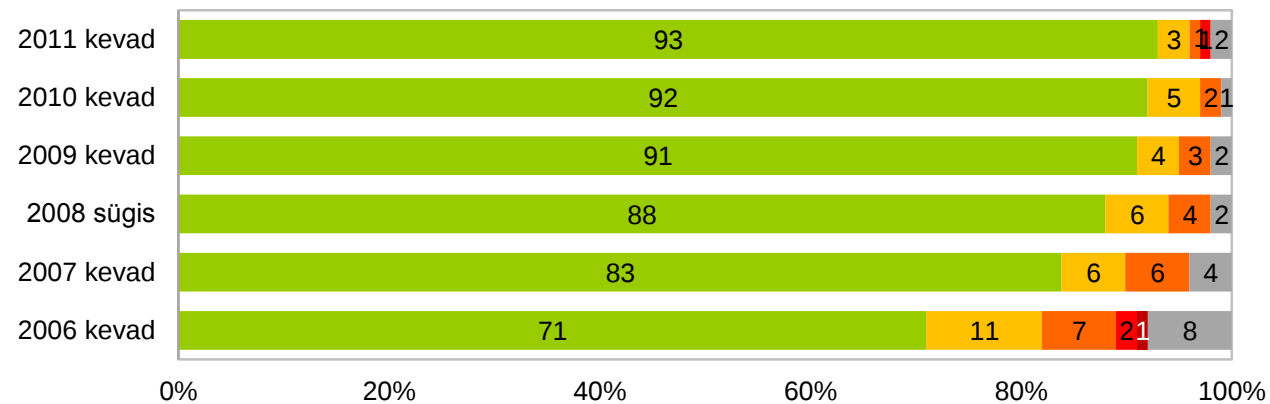

**Kui Sa sõidad
autos, kas Sul
on turvavöö ... ?**

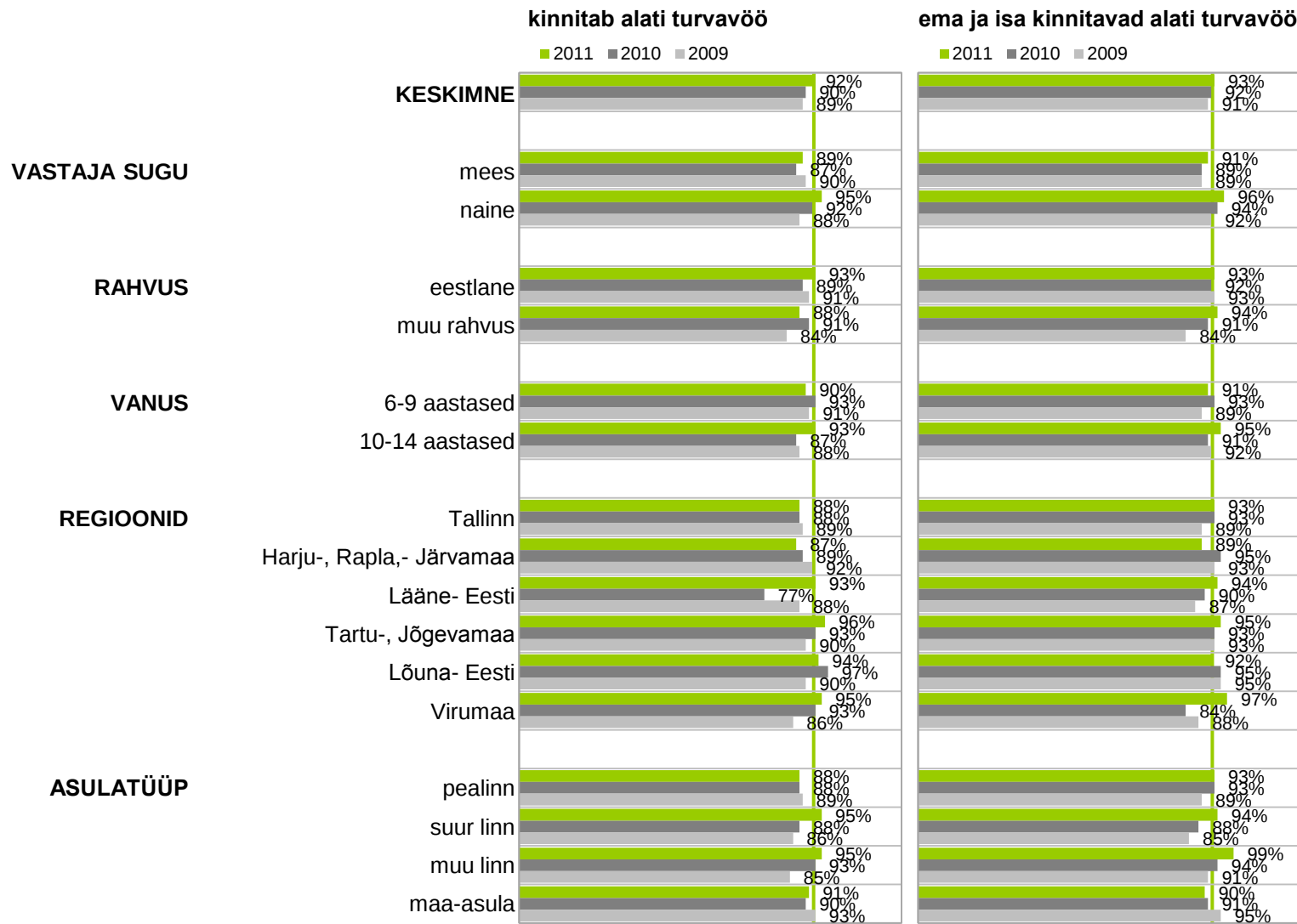
Legend: alati kinni (green), sageli kinni (yellow), vahel on kinni, vahel ei ole kinni (orange), harva on kinni (red), ei ole mitte kunagi kinni (dark red), ema ja isa ei sõida autoga (grey)

**Kui Su ema ja
isa sõidavad
autoga, kas neil
on turvavöö ... ?**

turvavöö kinnitamine sihtrühmas

(% kõikidest vastajatest sihtrühmas)

projekti töörühm ja kontaktandmed

Töörühm:

• Maanteeameti kontaktisik:	Urve Sellenberg
• Aruande koostaja:	Tatjana Kriger, Annette Schultz
• Jooniste kujundaja:	Maire Nõmmik
• Küsitlustöö koordineerija:	Kaja Ruuben
• Programmeerimine:	Mare Lepik
• Andmetöötlus:	Aivar Felding

Kontaktandmed:

• Telefon:	626 8444
• Faks:	626 8501
• E-mail:	tanja.kriger@emor.ee
• E-mail (üld):	emor@emor.ee
	www.emor.ee
• Aadress:	A.H.Tammsaare tee 47
	11316 Tallinn

the sixth sense of business™